

Motion till riksdagen 2012/13:T397

av **Sven-Erik Bucht (S)**

Svenska åkeriers konkurrenssituation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att kontrollen av cabotage i åkerinäringen bör utvidgas, att sanktionerna vid uppdagade brott blir "avskräckande" i enlighet med EU-förordningen 1072/2009 och att chaufförer som kör för svenska åkerier som huvudregel ska vara anställda i de åkerierna.

Motivering

Under en tioårsperiod har en klart växande andel av den långväga inrikestrafiken på lastbil flyttats över till utlandsregistrerade fordon. Enligt uppgifter från Sveriges Åkeriföretag är omkring 40 procent av lastbilarna på det svenska Europavägnätet utlandsregistrerade. Samstämmiga uppgifter indikerar att bilarna inte bara engageras för export och importuppdrag och inte heller begränsar sin verksamhet till godkänd cabotagetrafik.

Kombinationen oklara definitioner och närmast obefintlig kontroll har lett till att mycket stora godsströmmar utförs av olaga inrikes yrkestrafik.

Förfarandet strider mot intentionerna i EU-förordningarna 072/2009 som klargör villkoren för hur cabotage ska bedrivas. Förordningen säger bland annat att sanktioner vid överträdelser mot regelverket ska vara "effektiva, proportionella och avskräckande". Sverige har hittills inte levt upp till den principen, och inget i det pågående utredningsarbetet tyder på att någon ändring är att vänta.

De omfattande och systematiska brotten mot cabotagereglerna har försatt svenska åkerier, inom de aktuella sektorerna, i en närmast ohanterlig konkurrenssituation. Många åkerier slås ut medan andra försöker sänka sina kostnader genom att ta in "falska egenföretagare" som avlönas på samma nivåer

Fel! Okänt namn på

som den billiga utländska arbetskraften i nivåer som billig arbetskraft från utländska bemanningsföretag utan representation i Sverige.

I båda fallen undermineras den svenska åkerinäringens konkurrenskraft och förmåga att utveckla långsiktigt hållbara transportsystem.

Även när det gäller de svenska åkeriernas ökande benägenhet att ta in underbetald arbetskraft ger EU:s regelverk utrymme för motåtgärder. EU-förordningen 1071/2009 med dess regler om gott anseende, ger möjlighet att ställa krav på att åkerier följer nationella regler om löne- och anställningsvillkor. Sådana krav ställs också ibland annat Holland, där den klart uttalade huvudregeln är att den som kör för ett åkeri ska vara anställd i det åkeriet. Undantag görs för underentreprenörer med egna trafiktillstånd och egna fordon, samt för anställda i bemanningsföretag med nationellt kollektivavtal. Däremot är det inte tillåtet att ta in ”falsa egenföretagare” eller bemanningsanställda med utländska avtal.

Sverige bör skyndsamt införa likartade regler. Hela transportnäringen står inför gigantiska utmaningar när klimatproblematiken ställer större krav på rationalitet, planering, ansvar och högre fyllnadsgrader, i alla transportsystem.

En kaotisk åkeribransch på en störd marknad kan aldrig bära det ansvar som den framtida transportpolitiken måste ställa krav på. En mer framtidsinriktad politik kräver regelverk som säkrar konkurrens på lika villkor. Detta för att åkerinäringen ska kunna bära sina fulla kostnader och för att det krävs sunda marknadsvillkor för att politiken ska kunna styra transportströmmarna mot de transportslag som är bäst lämpade för uppgiften ur klimatsynpunkt.

Med anledning av ovan anförda föreslås att regeringen snarast tar initiativ i frågan.

Stockholm den 25 september 2012

Sven-Erik Bucht (S)